

Recht

Op Aruba is het voor homoseksuele koppels niet mogelijk om een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Het indienen van een amendement op een wetsvoorstel tot wijziging van ons Burgerlijk Wetboek, waarbij het voor homoseksuele koppels mogelijk moet worden om een geregistreerd partnerschap aan te gaan, heeft tot veel discussie geleid.

Tekst: Jonathan J. Steward

Verschillende partijen hebben zich op de voorgrond geworpen en zich met de discussie bemoeid. Er zijn al dan niet op emotionele wijze vele voor- en tegenargumenten de revue gepasseerd. Maar hoe zit het nu eigenlijk juridisch in elkaar?

Om de achtergrond van het geregistreerd partnerschap voor homoseksuele koppels te schetsen zal er eerst stil worden gestaan bij het recht van homoseksuele koppels om in het huwelijk te mogen treden.

Europees Hof

In deze kwesties wordt vaak verwezen naar de Shalk en Kopf-zaak. Het recht om te huwen werd de heren Shalk en Kopf door Oostenrijk niet gegund op grond van het onvermogen om samen een kind voort te brengen. Op 24 juni 2010 oordeelde het hoogste Europese rechtcollege, het Europees Hof voor de Rech-

ten van de Mens (EHRM) in deze zaak dat het onvermogen om een kind voort te brengen op zich niet kan worden beschouwd als ontzegging van het recht om te huwen. Echter merkt het EHRM op dat er onder de verdragsstaten geen consensus bestaat over homohuwelijken.

Het EHRM is derhalve niet van oordeel dat het recht om te huwen zoals neergelegd in artikel 12 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (Verdrag), in alle gevallen beperkt is tot het huwelijk tussen twee personen van verschillend geslacht. Evenwel, omdat het huwelijk 'diepgewortelde sociale en culturele connotaties' bevat, verschillend van cultuur tot cultuur, oordeelde het EHRM dat de nationale autoriteiten het beste op dit gebied kunnen oordelen en reageren op de behoeften van de samenleving. Het EHRM oordeelde dat het recht om te huwen de

verdragsstaten niet de verplichting oplegt om homoseksuele partners met elkaar te laten huwen.

Geregistreerd partnerschap homoseksuelen op Aruba

verdragsstaten niet de verplichting oplegt om homoseksuele partners met elkaar te laten huwen.

Op 21 juli 2015 heeft het EHRM een uitspraak gedaan in de zaak Oliari e.a. tegen Italië met betrekking tot homoseksuelen en hun recht om een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Het ging om zes heren, die ieder een vaste relatie met een andere heer hadden. Bij gebrek aan wetgeving werd deze heren door Italië niet gegund om te huwen of elk ander type burgerlijke unie aan te gaan.

De heren betoogden bij het EHRM dat zij conform het nationale recht en de rechterlijke beslissingen, niet in staat waren om huwelijken en geregistreerde partnerschappen aan te gaan en dat zij daarmee gediscrimineerd werden vanwege hun seksuele geaardheid.

De onderbouwing van hun klacht was dat de Italiaanse autoriteiten een aantal artikelen van het Verdrag hadden geschonden. Het gaat daarbij om artikel 8 (recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven), artikel 12 (recht te huwen) en artikel 14 (verbod op discriminatie) in samenhang met de artikelen 8 en 12.

Bij de beoordeling van het geschil stelde het EHRM voorop dat op grond van het Verdrag er geen recht aan homosek-

suele koppels toekomt om te huwen. Het EHRM heeft hierbij de nodige voorzichtigheid betracht en daarmee aansluiting gezocht bij de Shalk en Kopf-zaak.

Juridische alternatieven

Evenwel oordeelde het EHRM dat het Verdrag een positieve verplichting voor de verdragsstaten oplegt om juridische alternatieven op een huwelijk te bieden voor homoseksuele koppels, hetzij in de vorm van burgerlijke unies of middels een geregistreerd partnerschap. Voorts oordeelde het EHRM dat Italië er niet in was geslaagd om ervoor te zorgen dat de heren een specifieke wettelijke regeling tot hun beschikking hadden die voorziet in de erkenning en de bescherming van homoseksuele koppels.

Het EHRM richtte zich bij haar oordeel voornamelijk op artikel 8 van het Verdrag en in het bijzonder de betekenis welke het begrip 'respect voor het privéleven' met zich meebrengt. Het EHRM bepaalde dat in Italië eerbiediging van het privé- en gezinsleven niet gegarandeerd was, daar homoseksuele koppels geen juridische mogelijkheid hadden om een burgerlijke unie of geregistreerd partnerschap aan te gaan.

Het EHRM oordeelde dat Italië haar beoordelingsmarge had overschreden en conclu-

deerde dat het ontbreken van een wettelijk kader, dat voor de erkenning en bescherming van de relatie zorgt, schending oplevert van artikel 8 van het Verdrag en beval Italië om elk van de heren een vergoeding uit te keren te hoogte van 5.000 euro waarna de ontbrekende wetgeving alsnog op 11 mei 2016 werd ingevoerd.

Het Arubaanse parlement buigt zich momenteel over een wetsvoorstel terzake een geregistreerd partnerschap voor homoseksuele koppels. Indien de besproken uitspraken van het EHRM daarbij worden gerespecteerd zal het geregistreerd partnerschap voor homoseksuele koppels op korte termijn een feit zijn.

Jonathan J. Steward is advocaat en partner bij HBN Law op Aruba